

ԸՆԹԵՐ ԱՄՐՈՒՄԻՆ. ՔՈՇՆ ԵԼ ՀԱՐՄ ԱՄԿ
ԵՎԱԼ ԿԵՎԱՆ ՔՐՈՒՄՆ.
ԷՑԼԵՐՄ ՆԱԶՈՒՐ ՊԵՍԵՎԼ ՃԱՎԱՆԻ
ՍԱՆՐԾՄԱՅ ՔԻ ՏՈԼՄՈՒՏ ՔԵՄԱՅԱ
ՀԵԽԱՉ ԹԻԴՐՄՄՌՅ, ԳԻՏԱՆ ՄԻՍԱՎԱ
ՍԱՆՔԻ ՎԱՐՄՈՒՏ, ՏՈՒՐ ՕԼՄԱՅ, ԽՎԲԻՄՆ
ԽՎՏԵՆԼԵՐՄ ԽԵՐԿ ԵՏԱՆ
ՔԱՆ ԵՎԸՆԱՐ ԻԼԵ ԿԵԶՋԵՐՄ ՏՈԼՏ
ԶԻՆ ԽԵՆԱՐ ՏԵԿՄԱՅ, ՊՄՐ ՄԵԼԵՔ ԻՏԻ
ՀԵՐ ԱԼԵՀՀԱ ԻԼԵ ՀԱԽՄԱՅ ԷԹՎԱՐՄԻ
ԱԶ ԶԻՄՄԱՆՑԻ ՏԻՆԱԵՍԱՅ ԿԻՐՏ
ԼԱԲԻՆ ԽԵՆԱԼԱՀ ՊՈԽՆՏԱՆ ՏԵՔՆ ՕԼՏԻ
ԷԿԲԱՆ ՎԱՐՄԱՏԻ ԽԻՏԱՆԱՅ ԷՄՐԻ
ՊՈԽՏՈՒՐ ՏԵՐՈՎՈՏ ՎԱՐՁԱԾԲ ԹԻՄՄԱՆՆ
ԾԱՄԻ ՏՈՒՆ 1886. ՀԱԿՏ. 30.

8.

(Եաշի Հայոց եկեղեցւոյ բակս.)

ԱՍՏ ՀԱՅԿ-21

ԳԱՄԻՒՆԱՐ ՅԱԿՈՎԱ ՊԵՅՅԵԼԵԱՆՑ
ՈՐԴԻ ԱՍՏՈՒՄ-ՆԱՅՐՈՑ ՀԱՅ ՄԵՆՉՈՒԿԻ
ԴՆԵԱԼ Ի ԹԻՐԱՇՈՒՐԻ 10 ՄՄՐՏԻ 1809,
ԵՂ ՎԱԽԱՆԱՆԱԼ Ի ՅԵԱՇ Ի 25 ՓԵՏՐԱՐԻ 1881
ՀՈՏ ԹԻՆ ՀԱՅՈՑ ՈՒՅՆ. ՈՐՈՑ ԱՐԴԵԱՄՄՐԲ
ՀԱՍՏԱՆԵՑԱԻ Ի ՄՈԼՅԱՆ ՈՒԱ-ԶԻՆ
ՀՈԴՄԱՐՄՐՉՈՒՐԻ ԵԼ ՎԱՐԺԱՐՄՐԻ ԱԶ.
ԳԱՅԻՆՔ
ԵՐ ԱՏԱՑԱՐ ՎԱՅՄ ՀԱՅՈՑ ՀԱԿԱՆԱՐՈՒՏ
ԸՆԴ ԲՆԻԿՈ Ի ՔԱՅԱՔԱՆԱՅ ԽՐԱՏՈՒՆ

ՏԵՎԱԿԱՆԱԳՐԸ

1810-1888 ՎՐԴ. ԽՀԱՄԱՅԻՑ

"Հանդէսի ներկայ տարուան Յունուարի
պրակին մէջ Հ. Ն. Ակինեան Ստեփանոս լե-
հացի վարդապետի մասին գրած յօդուածավ՝
լեհացոյ տապանագրին ճշդոթեան վրայ
իրաւամք կը տարակուսէր։

Որովհանեա Շահիսաթունեան, Սլիշան եւ
ուրիշներ բողորովին սխալ օրինակած են Սա-
լեհացոյ տապանագրիը. այստեղ կը զնեմ
իսկականը, զըր օրինակած եմ անձամբ, իմ
առաջին գրականու ուղղութեան մջցին ի
Ս. Էջմանձին. Աւելորդ ըըլլայ թերեւս աւել-
յնէ, թէ տապանագրին թղթէ մէկ կաղապարն
ալ հանած եւ բերած եմ հետո, որ իմ սորիշ

արձանագրութիւններուու հետ կը պահուի դա-
րիսի մաս ՍԵՐ գերմենի թանգ արանին մէջ։

Ահաւասիկ տապանագիրը, տող առ տող,
ամբողջ երկարթագիր։

ՅԱ(Յ)Մ ԿԱՒՆ ՆԱԽ ԵԴ
ԵԱՆ ՊՈՎԻ ՄԱՐՄԻՆ
ՄԱԳՈՒ ՎԱՐՄԱԿԵՑԻ (ՎՐԴԻ-)
ԱՆԱՐԱՆ ԸՆԵՎ
ԱՆԱԽ ՈՒ ԵՐ ՅԵՆ
ԵԱՆ Ի ԵԿԱՅԻ
ԱՆԻՆ Ի ԳՈՒՐՅՈ ԱՅ
Ո ԸՆԿՐԿԻ ՀԱԶԱՐ
ՀԱՐՄԻՐ ԸՆԴ ԵՐԵՎԱՆ
ԿՐԴԱՆ ԲՈՒՐԻ Կ ԹԻ
ՀԱՅՈՎՈՅ ՈՐ Հ ՀԵՆ
ԴՐՊԻ-Ք ՏՈՒ ՀԱՐՄԻՐ
ՈՒ ԵՏ ԵՆՁ ՈՂՈՄՄԵՐԻ

Տապանագրին առաջին տողին առաջին
երեք բառերը տարրեր տարրեր օրինակուած են
ուրիշներէ, վասն զի ասոնցմէ առաջինն ու եր-
րորդը փակագիր են, եւ երկրորդը՝ նախորդ
բառին (փակագրին) կցուած. բայց ուշադիր
մէկը բացարձակ կերպով կը տեսնէ, որ հան
գրուան է ՅԱՄՄ ԿՐԴԱՆ ՆԱԽԻ. ԽՆՁԵԿԻ ԸՆԻ,
ԱՅՆԵՐԻ (ԿՐԴԻ) բառը փակագիր չէ. եւ ասիկա
ՖՀ կամանորդէ ԿՐԴԱՆ կարդալու Ղրդ տո-
ղին բողորովին կոտրած բառը, որն ՈՒ միայն
մասց է այսու, եւ զօր Շահիսաթունեան կը
կորդայ ԳՈՒՐԻՒ, Գ-ով. ուրեմն Շահիսաթու-
նեանի ժամանակ քարը կոտրած չէր. բայց հիմայ
մշտողէն երկուրի բաժնուած է գժբախտարար։

Գայով թռականին, Շահիսաթունեանի
օրինակին նման կ է գրուած, եւ ոչ թէ դ. ինչ-
պէս կը կարեն Հ. Ակինեան, թէեւ անհնարին,
ըլլայ այս։

Ասոնցմէ զատ՝ Ստեփանոս լեհացի Հուիկ-
սիմանց "Եկեղեցին, թաղուած չէ, այլ եկե-
ղեցւոյ պատէն գորս՝ միարաններու յատուկ
գերեզմանոցին մէջ։

Կ. Յ. ԲԱՍՄԱԶՅԱՆ

ԼԵԶՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ

1811-1888, ՍՈՒՍԱՂՈՒՐ

Նուիրակ։

Այս երկու բառերուն վրայ երկու հմուտ
բանափրաց կողմանէ բաւարար լուսաբանու-
թիւններ արուեցան արդէն Հանդիսին մէջ։ Ես